

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Język łaciński w dokumenrach i Życiu Kościoła
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Latin language in the Documents and the Life of Catholic Church
Kierunek studiów	Teologia A – WSD Kielce
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Tadeusz Gacia

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	60	V-VI	4

Wymagania wstępne	W1- Zaliczenie czterech semestrów języka łacińskiego. W2 - Podstawowa znajomość historii Kościoła.

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – Zaznajomienie studentów z wybranymi tekstami liturgicznymi – późnoantycznymi, średniowiecznymi oraz z epoki nowożytnej, odzwierciedlającymi wiarę i pobożność Kościoła rzymskiego – z prozy i poezji.   C2- Zdobyć przez studentów znajomości leksyki z zakresu <i>latinitas ecclesiastica</i>, występującej w tych tekstach, z uwzględnieniem realiów związanych z ich powstaniem.   C3- Zaznajomienie studentów ze stylem języka tekstów rytu rzymskiego, wraz z podaniem elementarnych wiadomości na temat <i>cursus</i> i jego odmian oraz z metrami stosowanymi w poezji w <i>officium divinum</i>.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi uwzględniać w badaniach źródła w języku łacińskim na poziomie podstawowym.	T_U07
U_02	Absolwent potrafi posługiwać się łacińskimi tekstami liturgicznymi.	TD_U04

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest przygotowany do uczestniczenia w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego regionu, kraju i Europy	T_K07

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Antologia tekstów do tłumaczenia i analizy:

Teksty mszalne: Canon Romanus, wybrane kolekty i prefacje z *Missale Romanum*;

Teksty późnonatyczne: hymnus *ad galli cantum* św. Ambrożego, *Crux fidelis* Wenancjusza Fortunata;

Teksty średniowieczne: *Veni Creator Spiritus*, *Victimae paschali laudes*, *Dies irae*, *Stabat Mater*, *Anima Christi*, *Alma Redemptoris*, *Ave Regina caelorum*, *Regina caeli*, *Ave verum*, *Adoro Te devote*, *Panis angelicus*, *Gaude Mater Polonia*, ewentualnie inne wskazane przez prowadzącego zajęcia.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia praktyczne	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Ćwiczenia praktyczne	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, uwagi:

1. Obowiązek frekwencji: dopuszczalne są dwie nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach w semestrze; pozostałe należy usprawiedliwić (usprawiedliwienie lekarskie lub z uczelni). Trzy nieusprawiedliwione w semestrze nieobecności studenta mogą skutkować odmową zaliczenia ćwiczeń przez prowadzącego.
2. Ocenianie ciągle przygotowania studenta do zajęć oraz jego pracy na zajęciach.
3. Ocena podsumowująca semestr (od 2 do 5) jest oparta na ocenie wynikającej z ciągłego oceniania pracy studenta na zajęciach (odpowiedzi ustne).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	40

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:

Teksty wskazane w treści programu – dostępne w rozmaitych wydaniach Źródeł łacińskich, także na stronach internetowych (wskazywanych przez prowadzącego zajęcia), np. bibliotheca augustana (<https://www.hs-augsburg.de/~harsch/augustana.html#la>); <https://www.documentacatholicaomnia.eu/> i wielu innych.

A. Jougan, *Słownik kościelny łacińsko-polski*, Poznań-Warszawa (rozmaite wydania).

Literatura uzupełniająca:

Z. Samolewicz, *Składnia łacińska*, Bydgoszcz 2000;

M. Wielewski, *Krótką gramatyka języka łacińskiego*, Warszawa 1989; *Słownik łacińsko-polski*, red. K. Kumaniecki, Warszawa 1990 (i późniejsze);

Mały słownik polsko-łaciński, red. L. Winniczuk, 1994;

S. Kalinkowski, *Aurea dicta. Złote słowa*, t. 1-2, Warszawa 1999'

Cz. Jędraszko, *Łacina na co dzień*, Warszawa 1973 (i późniejsze).

R. Spataro, *Cur sermo latinus adhibendus sit in sacris agendis?* = *Dlaczego w liturgii powinien być stosowany język łaciński?*, „Vox Patrum” 60 (2013), s. 69-77.

A. W. Mikołajczak, *Łacina w kulturze polskiej*, Wrocław 1998.

Muza łacińska. Antologia poezji wczesnochrześcijańskiej i średniowiecznej, opr. M. Starowieyski, Wrocław 2007.